

Inleiding

Temidden van de “Occupy”-beweging is (vooral ingegeven door de bezuinigingen) ook binnen de Provinciale Programmagroep Psychotische stoornissen een beweging op gang gekomen om meer aandacht te vragen voor de ongelijkheid. In ons geval de ongelijkheid tussen mensen met een psychiatrische aandoening en mensen die door een andere ziekte worden geveld.

Voor de doelgroep waarover wij spreken, mensen met psychotische stoornissen, komen de huidige bezuinigingen hard aan. Het stapeffect komt vooral bij die mensen voor die langdurig ziek zijn of steun nodig hebben bij het opnemen en onderhouden van hun maatschappelijke rollen. We zijn daarvoor druk doende een heus “communicatieplan” op te zetten, ondersteund door G. Een onderdeel daarvan wordt gevormd door de feiten. Een aantal Fact-sheets zullen ons moeten sterken in argumenten om onze communicatie te ondersteunen. Tijdens de opbouw van deze Fact-sheets kunt u daarbij meelesen. Dus de komende tijd zult u fact-sheets aantreffen in de Nieuwsbrief.

Psychose Anders

Graag willen wij u attent maken op de volgende website:

<http://psychoseanders.wordpress.com/>

Op de site wordt gezegd dat: “het geloof dat indien ‘psychoses’ ontstaan door geestelijke factoren zij ook op een geestelijke manier kunnen worden verholpen”. De site beweert dat het ontstaan van een psychose wel eens een normaal copingsmechanisme zou kunnen zijn en dat je iets dat mentaal ontstaat ook mentaal zou kunnen oplossen, dus zonder medicatie.

Mensen die psychosegevoelig zijn zouden door het lezen van deze site tot de overtuiging kunnen komen dat ze het wel zonder medicatie kunnen. De site is gemaakt door twee mensen die zelf psychotisch zijn of zijn geweest. Het ziet er voor iemand die label is verzorgd uit met verwijzing naar artikelen. Echter: er staan verwijzingen op naar de christelijke antipsychiatrie van Stichting Soteria, die ook weer verwijzen naar Scientology en “Schizophrenia Without Antipsychotic Drugs & the Legacy of Loren Mosher”. Niet wetenschappelijk en met gevaarlijke adviezen.

Zelf weet ik inmiddels dat er cliënten zijn die deze site kennen en er (vermoedelijk) naar gehandeld hebben door ineens medicatie te weigeren of af te bouwen. Reden voor de PPP werkgroep om dit aan u bekend te maken.

Jacqueline Cambier, Ervaringswerker FACT 2, Lentis

U leest de maandelijkse nieuwsbrief van de Provinciale Programmagroep Psychotische stoornissen (kortweg: PPP). De programmagroep is een samenwerkingsverband tussen Lentis/Linis, UMCG/UCP en het RGOc.

Programmaleider:
Rob Versteden
Voorzitter Provinciale Programmagroep:
Frank van Es
Secretariaat:
Ellen Klein
Adres:
Laan Corpus den Hoorn
102-2
9728 JR Groningen
tel. 050 -522 35 83
www.pppgroningen.nl

E-mail:
Programma
Psychose/GGZGRN
ppp@lentis.nl
Redactie nieuwsbrief:
Rosemarie de Boer
Rob Versteden
Ellen Klein

Kickoff meeting RAAK psycho educatie

Afgelopen dinsdag 11 oktober was het zover, het project RAAK psycho-educatie is officieel van start gegaan!

De komende 1,5 jaar zal de NHL hogeschool in samenwerking met onder andere Lentis, GGZ Friesland en Drenthe, en het Rob Giel onderzoekscentrum een bijzondere computer game ontwikkelen. Met deze game krijgt de psycho-educatie voor mensen die een psychose hebben doorgemaakt een heel ander gezicht. Psycho-educatie zal beter aansluiten bij de leefwereld van de patiënt en daardoor laagdrempeliger en aantrekkelijker worden. Zo leren jongeren op een alternatieve manier en maakt het hen mogelijk minder afhankelijk van hulpverleners. De verwachting is dat een game sneller zal leiden tot gedragsverandering! Wil je deze ontwikkeling volgen? Kijk dan op www.raakpsychoeducatie.nl.

Liever BEL len dan mailen!

Kwartaal 3 van Bureau Ervaringsdeskundigheid Linis
Het project richt zich op langdurige zorg binnen de kliniek, FACT teams en BING.

Met een team van 12 ervaringswerkers (5 in teams, 6 in de pool) geven wij vorm aan de missie om vanuit ervaringsdeskundigheid cliënten in hun herstelproces te ondersteunen. Hierbij wordt de eigen kracht van de cliënt centraal gesteld.

Berichtgeving via intranet en diverse nieuwsbrieven kan veel mensen bereiken. Wat gebeurt ermee? Om tot directe uitwisseling, wederzijdse inspiratie en feedback te komen zijn wij regelmatig in beeld bij FACT teams. De rol van ervaringswerker in het team en in de pool heeft aandacht en zorgvuldige inbedding nodig. Het vertalen van het takenpakket naar de alledaagse praktijk vraagt om regelmatige toetsing en aanpassing. Relevante vooropleiding en positionering in de collegiale setting van FACT teams en pool hebben daarom onze aandacht. Ervaringswerkers zijn bemiddelaars en vertalers. De mentoren in FACT teams ondersteunen dit proces. Ervaringswerkers hebben geen eigen caseload en werken altijd in samenspraak met desbetreffende casemanager. Vanuit deze basis bouwen we aan de vertrouwensrelatie met cliënten en hulpverleners. D.m.v. periodiek overleg tussen mentoren en ervaringswerkers kan herstelondersteuning meer vorm krijgen.

Lopende activiteiten

- De werkzaamheden van 5 ervaringswerkers in verschillende FACT teams en BING zijn geëvalueerd. Ook het functioneren van de poolwerkers is met elke medewerker geëvalueerd.
- “Herstellen doe je zelf” wordt uitgebreid met 2 trainingen in Stadskanaal en Hoogezand.
- In Groningen zijn nog niet voldoende aanmeldingen voor een opnieuw aangeboden training “Herstellen doe je zelf” in september.
- Deelname aan familieavond in de kliniek Groningen gaat door.
- Deelname aan de training Psycho-educatie voor cliënten in de kliniek Groningen en FACT Veendam gaat door.

VERWIJZERTJES

SAMENWERKING

[Lentis](#)
[Linis](#)
[UMCG](#)
[Universitair Centrum Psychiatrie](#)
[Rob Giel Onderzoekcentrum](#)

KENNISCENTRA

www.kenniscentrumphrenos.nl

CLIËNTEN, PATIËNTEN EN NAASTBETROKKENEN

[Ypsilon](#)
[Anoiksis](#)
[labyrint/in perspectief](#)
[Tien sleutelfactoren voor herstel](#)
[Stichting Recovery Nederland](#)
[Meer weten over psychosen en schizofrenie?](#)
[Kinderen van ouders met psychiatrische problemen](#)
[Stichting Nieuw Nabuurschap](#)
[Maatiesproject van Humanitas](#)

ALGEMENE INFO

[Netwerk Vroege Psychose Pandora](#)

ONDERZOEK EN WETENSCHAP

[medscape](#)
[Richtlijn schizofrenie](#)

Nieuwste boek van Mike Slade, 100 ways to recovery.
Gratis down te loaden op:
www.rethink.org/100ways

ZORGPROGRAMMA
PSYCHOTISCHE
STOORNISSEN
[Klik hier voor het rapport](#)

www.phamous.nl

- Voorlichting over herstel tijdens diverse rehabilitatie trainingen voor BW medewerkers in Stadskanaal en Groningen gaat door.
- Speeddaten in de werkkamers bij de FACT teams vonden plaats in Veendam, Stadskanaal en 2 keer Groningen.
- Bezoek aan de “ koffietafel” van AC Noord was tot nu toe eenmalig.
- Voorbereid is een workshop beeldvorming in Tuinwijk i.s.m. andere BW's
- We gaven een workshop tijdens FACT studiemiddag. (zie intranet)

extern

- Nieuwe gastlessen voor de Academie Verpleegkunde van de Hanzehogeschool zijn in voorbereiding.
- Gastlessen voor de BBL opleidingen bieden wij aan.
- Een workshop beeldvorming staat gepland i.s.m. MJD in Groningen
- Deelname aan Schizofreniecongres in Zwolle o.v.b.

Scholing

In september is een ervaringswerker met de Hbo-opleiding “Ervaringsdeskundige in de Zorg” gestart. Linis zal o.v.b. in 2012 nog twee plaatsen voor ervaringswerkers in FACT teams financieren.

Vooruitzichten

Op dit moment wordt overlegd op welke wijze ervaringswerkers verder ingezet kunnen worden in de klinieken.

Bewoners van de BW's in Groningen worden voor themabijeenkomsten uitgenodigd. De thema's worden door de activiteitencommissie geselecteerd.

De serie workshops “ The Movies and the Mind” is bij Linis geïntroduceerd. BEL biedt deze intern en extern aan cliënten, studenten, familieleden, buurtwerk en hulpverleners aan.

Uitbreiding van diensten, b.v. deelname aan psycho-educatie voor cliënten ook in de klinieken in de provincie wordt besproken.

Bondgenotengroep, begeleid door 2 ervaringswerkers uit de pool, is in voorbereiding.

In december vindt de presentatie van de jaarresultaten van BEL plaats waarvoor ieder van harte welkom is.

Factsheet 1

Bezuinigingen GGz 2011

Q&A (questions and answers)
<p>Q&A1</p> <p>Wat is het gevolg van het verwijderen van de “aanpassingsstoornis” uit het verzekeringspakket?</p>
<p>Volgens de overheid levert dat een bezuiniging op van € 53.000.000. Het betekent tegelijkertijd dat 31.000 mensen niet meer behandeld kunnen worden. Veelal gaat het hierbij om mensen die moeilijk of niet kunnen omgaan met de stress rond een vaak dramatische verandering in hun leven. Stress is één van de aanstichters van psychotische stoornissen. Verwacht wordt door insiders dat cliënten anders gediagnosticeerd zullen worden.</p>

Geschreven door:
Marianne de Jonge
Maria Ufkes

Q&A2

Wat zijn de gevolgen van de bezuinigingen op het budget van de GGz?

€ 222.000.000 wil de overheid minder gaan betalen aan de zorg die de GGz geeft. Dat is maar liefst 7% van het huidige budget. Het is onwaarschijnlijk dat de GGz deze bezuiniging door nog meer efficiency kan wegwerken. GGz Nederland schat dat dit betekent dat 46.000 mensen niet in behandeling kunnen worden genomen en de wachttijden weer zullen toenemen. De Parnassia Bavo Groep heeft nu al aangekondigd 400 fte (full time banen) te moeten bezuinigen. Een vooronderzoekje gaf aan dat 30 % van de cliënten geen hulp meer zal inroepen als ze een eigen bijdrage moeten betalen.

Q&A3

Waar toe zal de invoering van de eigen bijdrage leiden?

Voor cliënten zal dit al gauw € 100,- zijn, maar afhankelijk van de situatie kan dit tot € 2000,- per jaar oplopen. Dit laatste komt vooral door de maandelijkse eigen bijdrage bij DBC met verblijf (€ 145,- per maand). Voor de doelgroep mensen met psychotische stoornissen geldt daarnaast een stapeleffect doordat PGB, uitkeringen, sociale werkplaatsen en andere kosten ook slachtoffer van bezuinigingen zijn. Het feit dat de minister voor "crisis" geen eigen bijdrage meer vraagt is door de landelijke GGz-experts van de politie al afgedaan met het antwoord: "Wij willen de crisis juist voorkomen". Overigens is er alleen sprake van "crisis zonder verblijf", dus een ambulante crisis. Alle DBC's met verblijf kosten € 145,- per maand aan eigen bijdrage. Mogelijk zullen er nog onverwachte effecten zich voordoen. Als voorbeeld is het jaarlijks ROM-Phamous onderzoek te nemen. Juist voor mensen die uit zorg zijn (zorgmijders en herstelde cliënten) zouden hiervoor een eigen bijdrage moeten betalen.

Bronnen: Factsheet bezuinigingen in de GGz (23-6-2011) GGz Nederland
De Volkskrant, 8-10-2011: Politie: meer overlast door psychotische zwervers.
Psy, 27-10-2011, Zeker 400 voltijds banen weg bij Parnassia Bavo

Een korte impressie van een bijeenkomst De kunst van het leven op woensdagmorgen in de kliniek Groningen

In **De kunst van het leven** werken we met het levensverhaal van de deelnemers zelf en vertellen we elkaar onze eigen ervaringen met het thema van de ochtend. Ook de begeleiders doen mee met de gespreksrondes.

Die thema's zijn bijvoorbeeld de herkomst en betekenis van je naam, je eigen plek je huis je dorp of stad. Normen en waarden, vriendschap, de natuur, muziek, onderwerpen waar iedereen wel iets mee heeft. Zowel prettige als onprettige ervaringen mogen de revue passeren. Soms komt het erg dichtbij een andere keer blijft het meer aan de oppervlakte, maar over het algemeen zijn de onderwerpen toegankelijk, herkenbaar en er valt voor iedereen wel wat te vertellen.

Een impressie:

De kunst van het leven: **geuren en herinneringen**

Er is een groep van 15 patiënten aanwezig in de daardoor behoorlijk gevulde huiskamer van P2. De sfeer is ontspannen. Geestelijk verzorger en een verpleegkundige doen de begeleiding.

Opening

Als ieder een kopje koffie of thee heeft met deze keer een stukje zelfgebakken appeltaart gaan we naar de muziek luisteren die dhr x heeft uitgekozen. De vorige bijeenkomst heeft dhr x aangeboden zijn favoriete muziek mee te nemen. Dit is een moment van even stilte en luisteren. We beginnen elke bijeenkomst met muziek.

Het thema van vandaag is geuren en herinneringen.

Wat roept de geur op welke herinnering heb je hier aan, wat is je lievelingsgeur en waarom.

Janita (geestelijk verzorger) leidt het onderwerp in. Dit wordt gedaan door middel van een gedicht met betrekking tot het onderwerp van deze ochtend.

Iedereen krijgt de gelegenheid om te ruiken aan 4 bekertjes met verschillende geuren. De geuren zijn dennengeur, kaneel ,4711 en chloor. En natuurlijk hangt ook de geur van versgebakken appeltaart om ons heen.

Daarna krijgt iedereen de gelegenheid er iets over te zeggen. Er wordt met respect naar iedereen geluisterd. Niet iedereen heeft de geuren herkend. Dan worden er relaties gelegd tussen geuren en herinneringen. Waar doet het je aan denken? De deelnemers vertellen elkaar verhalen over prettige en onprettige herinneringen; geuren van je jeugd, van het eten op vakanties, van een ziekenhuis opname, van de natuur.

Lievelingsgeur

Iemand vertelt dat vers gemaaid gras voor hem een lekkere geur is omdat het hem doet herinneren aan de plek waar hij opgegroeid is. Iemand anders vertelt dat de geur van een paard zijn lievelingsgeur is, weer iemand anders noemde de geur van de zee. Zo heeft iedereen wel iets bijzonders over zijn/haar geur te vertellen. Er wordt geluisterd naar elkaar. Janita (geestelijk verzorger) sluit af met een verhaal van Midas Dekker, Leven als God in Frankrijk.

We sluiten af met de vraag wie er de volgende keer muziek wil meenemen.

Opgave via het secretariaat
van FACT Veendam tel:
0598-364200, E-mail :
factveendam@lentis.nl

Groep voor kinderen...

In oktober start in Veendam een groep voor kinderen die opgroeien in een gezin, waarin één of beide ouders gediagnosticeerd zijn met een psychiatrische stoornis.

Te denken valt aan chronische depressie, borderline, manisch/depressief, psychosen etc, maar ook verslavingsproblematiek.

Het is een praat/doe groep voor kinderen van 8-12 jaar.

De groep wordt gehouden op woensdagmiddag en zal 8 keer bij elkaar komen. Daarnaast zijn er twee ouderbijeenkomsten.

Lotgenotengroep

De afdeling Psychosen van het UCP organiseert lotgenotencontact voor patiënten die een psychose hebben meegemaakt en die graag in contact willen komen met anderen. Lotgenotencontact is voor veel patiënten een bron van herkenning, erkenning, steun en informatie. Het kan ondersteuning bieden bij het verwerken van een psychotische stoornis en bij het leren leven met een deze stoornis.

Bijeenkomsten

In aanwezigheid van een hulpverlener wordt tijdens acht of meer bijeenkomsten in een ontspannen sfeer gesproken over onderwerpen die door de groep worden ingebracht. Iedereen kan op zijn eigen manier meedoen. Als u vooral veel wilt luisteren of juist vertellen, is dat mogelijk.

Als u het moeilijk vindt om in een groep te praten, dan wordt daar rekening mee gehouden.

Waar en wanneer

Eens per twee weken is er op dinsdag van 17.00 tot 18.30 uur een bijeenkomst. De bijeenkomsten vinden plaats in het UCP

“The Movies and the Mind”

Wat is dat?

Een serie workshops over beeldvorming.

Uitgevoerd door getrainde trainers van BEL in samenwerking met hulpverleners.

Wie kan deze workshops volgen? Zowel voor cliënten als ook voor familieleden en hulpverleners speelt beeldvorming een rol. Vanuit verschillende perspectieven bespreken we de fragmenten in afzonderlijke groepen. We gaan ervan uit dat ervaringswerkers van BEL in de rol van trainer drempelverlagend met de verschillende groepen in gesprek kunnen gaan. Reflectie over zelfstigma en ziekte winst wordt sneller in gang gezet door erkenning en herkenning bij begeleiding door deze trainers. Hulpverleners worden uitgenodigd om te reflecteren op eigen werkwijze voor herstelondersteuning. Ook getrainde hulpverleners zullen deze workshop gaan begeleiden. Dat is tevens met co trainerschap van en BEL medewerker mogelijk.

Informatie en aanmelding

Informatie/ aanmelding: Bureau Ervaringsdeskundigheid Linis
Tel. 06-53716941 of 050 5223322

Mail: zorgvoorbeter@lentis.nl of m.ufkes@lentis.nl

Tijd en plaats: in overleg met desbetreffende teams

Verwijzing/informatie bij:
Klaske Tichelaar (JONX)
Laura Eitokpa (FACT)
tel. (0598) 36 42

Aanmelden:
zorgvoorbeter@lentis.nl
of tel. 050-5223322

Libermanmodules

Opgave mogelijk voor de Libermantraining:

Omgaan met sociale relaties

De training zal starten in het najaar 2011.

De training is ontwikkeld voor mensen die er in hun dagelijkse leven tegenaan lopen dat ze moeilijk in contact komen met anderen en/of het moeilijk vinden dit contact te behouden.

Het is een vaardigheidstraining, met een duidelijke opbouw. Stap voor stap worden vaardigheden aangeleerd en geoefend. De volgende vaardigheden komen aan bod

- communicatie vaardigheden;
- onderhouden van sociale relaties;

Beslissingen nemen, kiezen of verliezen.

Goldstein training sociale vaardigheden

Goldstein sociale vaardigheden op 22 november aanstaande van start in Veendam

Wekelijks op dinsdagmiddag van 14:00 tot 16:00.

De volgende vaardigheden staan voor de komende periode op het programma:

- luisteren
- iets bespreken
- opkomen voor je mening
- uiten van boosheid en irritatie

Symposium van het RGOc

Geweld van en tegen ggz-cliënten; de bijdrag van onderzoek en implicaties voor behandeling

Waar en wanneer: 6 december 2011, 13.30 uur Adventskerk,
GGZ Drente

[Klik hier voor meer informatie en aanmelden](#)

Informatie/aanmelden:

Manuela Veenstra

Linis FACT team 3/6

Tel.: 050-522 3275

E-mail: mk.veenstra@lentis.nl

voor de cliënten die niet bij Lentis/Linis in zorg zijn:

Kunt u alleen op verwijzing door uw behandelaar deelnemen aan de groep.

Voor informatie en aanmeldingen kunt u contact opnemen met mw. Monica Beekhuis, management assistente tel: 050-5223756
mailadres
m.beekhuis@lentis.nl

Opgave via het secretariaat van FACT Veendam Telnr. 0598-364200, mail factveendam@lentis.nl

Health 4U

Health 4U: wat is het?

Health 4U is een unieke combinatie van verschillende trainingen die kunnen helpen om ongezonde gewoonten te veranderen, overgewicht te bestrijden en uw conditie te verbeteren.

Het uitgangspunt is dat overgewicht en de kans op ziekte, ook als deze ontstaan door bijwerkingen van medicatie, vooral samenhangen met eenzaamheid, negatieve gevoelens en vervelende gedachten. Deze leiden vaak tot ongezonde gewoonten zoals veel roken, teveel eten en onvoldoende beweging.

Psycho-educatie

De afdeling Psychosen van het UCP organiseert wekelijks voorlichtingsbijeenkomsten.

Tijdens deze bijeenkomsten krijgt u informatie over de oorzaken, de behandeling en de preventie van psychosen

Voor wie

De voorlichtingsbijeenkomsten zijn bedoeld voor mensen die mogelijk psychotische verschijnselen hebben of hebben gehad.

De gegeven informatie helpt bij het uitzoeken of er psychotische symptomen zijn of zijn geweest. Ook helpt de informatie beter met psychische klachten om te gaan en te weten wat er aan te doen is. *De bijeenkomsten zijn vrij toegankelijk voor patiënten van het UCP en daarbuiten.*

Waar en wanneer

De bijeenkomsten zijn elke vrijdagmiddag (m.u.v. van feestdagen) van 13.30 tot 14.30 in het Universitair Centrum Psychiatrie van het UMCG

Familieavonden

De afdeling Psychosen van het UCP organiseert regelmatig informatiebijeenkomsten voor familieleden van patiënten die psychotisch zijn of zijn geweest. U vindt hier meer informatie over deze bijeenkomsten.

Voor wie en waarom

Psychotische klachten beïnvloeden niet alleen het leven van de patiënt, maar ook dat van de mensen uit zijn omgeving. De psychotische klachten kunnen bij de partner, kinderen, ouders, broers en zussen bijvoorbeeld leiden tot zorg, onzekerheid, spanning en angst.

Voorlichting over psychosen en het uitwisselen van ervaringen met anderen, kunnen dan nuttig zijn en steun bieden.

De familieavonden kunnen helpen beter met eventuele problemen om te gaan.

Tijdens de familieavonden zijn er leden van Ypsilon aanwezig. Dit is de patiëntenvereniging voor familieleden van psychotische patiënten. De leden houden voordrachten en beantwoorden vragen vanuit hun eigen ervaringen. Ook vertellen zij welke activiteiten de vereniging organiseert.

Meer weten over Health 4U, klik op deze link

Aanmelden bij:
secretariaat Psychosen van
het Universitair Centrum
Psychiatrie
Telefoon: 050-3612132
of via e-mail
psychosen@psy.umcg.nl

[Klik op deze link voor meer informatie over de voorlichtingsbijeenkomsten](#)

Aanmelden bij:
secretariaat Psychosen van
het Universitair Centrum
Psychiatrie
Telefoon: 050-3612132
of via e-mail
psychosen@psy.umcg.nl

[Klik op deze link voor meer informatie over de familieavonden](#)

Anoiksis

Anoiksis is een vereniging voor mensen met schizofrenie of chronische psychose, opgericht op 16 februari 1993. Anoiksis betekent 'open geest' Die naam is door de oprichter van de vereniging, Maarten Vermeulen, bedacht als alternatief voor de term 'schizofrenie'.

Met open geest wordt bedoeld dat je openstaat voor allerlei prikkels van buitenaf die tegelijkertijd op je afkomen. Normaal gesproken filter je een heleboel prikkels weg die niet ter zake doen. Wanneer je een (bijna) psychose hebt filter je nagenoeg niets weg en komt alles ongefilterd bij je binnen; Je hoort en ziet veel meer dan andere personen en je denkt dat het allemaal op jou betrekking heeft

Phrenos

Phrenos-Schizofreniecongres 24 november 2011

'Minder bedden - betere zorg?!'

De overtuiging groeit dat het beter is om mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA) thuis op te zoeken en te behandelen. Opbouw van intensieve ambulante zorg en afbouw van klinische zorg samen kan leiden tot meer aansprekende zorg, die in totaal minder kost. Nieuwe ambulante zorgvormen zijn voldoende beschikbaar gekomen om veel meer patiënten met EPA een normaler leven te kunnen bieden. Voor veel patiënten geldt dat zij liever in hun eigen omgeving in de buurt worden begeleid dan in een kliniek.

[Lees meer op de site van Phrenos](#)

Ypsilon

Psychose schokkend vaak gemist door te snelle diagnose

Maar liefst twee op de drie patiënten met een psychose krijgen in een GGZ-instelling niet of niet tijdig de juiste behandeling. Reden ligt vooral in het feit dat de stoornis bij de opname niet altijd als zodanig wordt herkend. Dat blijkt uit het onderzoek *Early detection of psychosis; why should we care?* waarop Nynke Boonstra later deze maand promoveert. De resultaten onderstrepen nog maar eens het belang van het psychosepreventieproject "Vroeg begonnen is een toekomst gewonnen" waaraan Ypsilon al geruime tijd bouwt. Ypsilondirecteur Bert Stavenuiter ondersteunt dan ook van harte het pleidooi van de promovenda voor een systematische screening bij alle nieuwe patiënten. "Essentieel voor de kans op herstel is een snelle behandeling. En juist die wordt jonge mensen zo onthouden." Lees meer

[Voor meer informatie klik hier](#)

Lentis en het UCP zijn lid van [Phrenos](#)

[Voor meer informatie klik hier](#)

Overzicht PMT groepen

Maandag

11.00 – 12.00	Zwemmen	Scharlakenhof Haren	Peter
13.30 – 14.30	Voetbalgroep	Sionskerk Korreweg	Peter
15.00 – 16.00	Badmintongroep gevorderd	Sionskerk Korreweg	Peter
14.30 – 15.30	Wandelgroep	Stadspark	Ria
16.00 – 17.00	Sport-spelgroep	Hereweg Grote Zaal A	Ria

Dinsdag

11.00 - 12.00	Zwemmen	Scharlakenhof Haren	Peter
13.00 – 14.00	Sport/ spelgroep	Sionskerk Korreweg	Peter
14.30 – 15.30	Badminton	Sionskerk Korreweg	Peter
16.00 – 17.00	Eugeria Sport- Spel	Sporthal Chopinlaan	Peter

Woensdag

10.30 – 12.00	Zwemmen (gemengd)	De Parrel Eikenlaan	Peter
13.00 – 14.00	Sport-spel BWO	Bessemoer straat	Ria.
13.00 – 15.00	Nordic Walking	Wisselende vertrek punten	Peter

Donderdag

09.30 - 10.15	Tennis-groep	Hereweg Grote Zaal A	Ria.
11.00 - 12.00	Sport-spel-groep Projekt Stad in beweging. Aanmelden via de website.	Sionskerk Korreweg	Ria + Esther
13.00 – 14.00	Fitness. Projekt Stad in beweging. Aanmelden via de website.	FitnessFirst. Antillenstraat.	Ria
12.30 – 13.30	Fitness	Achmea-Health Center. Helpman. (Van Imhofstraat 2)	Peter
14.15 – 15.30	Tafeltennis	Sionskerk Korreweg	Peter
14.30 – 15.30	Fitness Kelderwerk	????	Ria

Voor informatie zijn we te bereiken op de volgende nummers

Ria Eising-Meijer 06-22100399

Peter v/d Berg: 06-12189342 aanwezig maandag t/m donderdag.